

Övningar i grundläggande Linuxanvändning / KDE

Datorn är antagligen uppstartad i Windows-miljö. I så fall: Starta om datorn.

När datorn startar om visas en startbild där du har några sekunder på dig att trycka valfri tangent för att aktivera en meny där du kan välja att starta Linux. Välj **“Arch Linux”**.

Om du inte hann med: vänta till Windows har laddats och försök igen. Det är säkrast att inte avbryta pågående uppstart.

Efter att datorn har startat loggar du in med ditt **Linux**-användarnamn och lösenord.

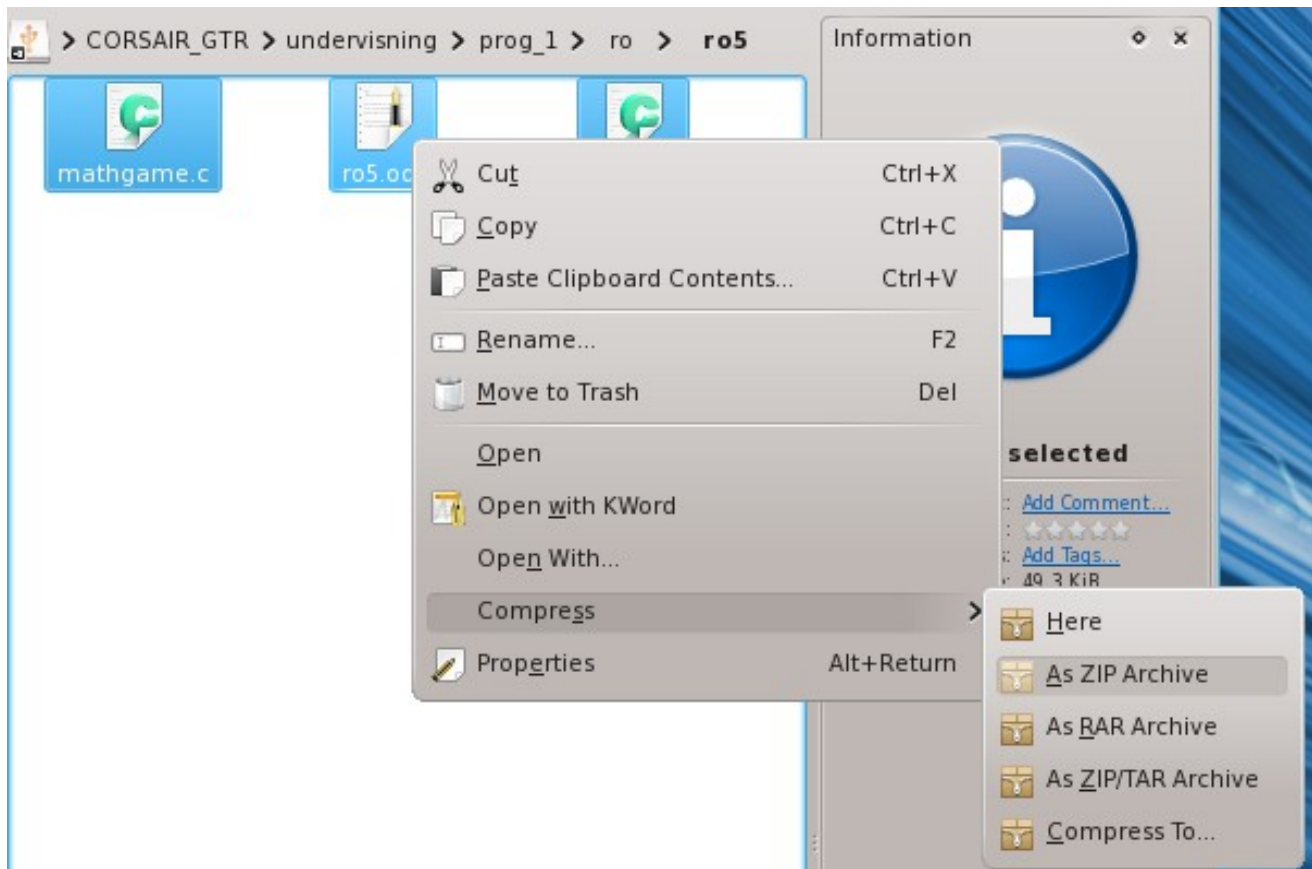
Det grafiska användargränssnittet som finns installerat i datorklassen heter **KDE**. KDE påminner mycket om Windows, så inlärningsströskeln är inte så värst hög för den som redan är van med Windows. Under denna övning går vi gemensamt igenom sådana saker som trots kan vara bra att känna till.

- Börja med att byta ditt lösenord.
Öppna “KDE-menyn” (finns på samma plats som Start-menyn i Windows, tryck på ikonen)
Välj därefter **Computer => System Settings => Account Details => Password & User Account => Change Password**
- Välj därefter **Computer => Home** från KDE-menyn för att gå till ditt Linux-hemområde. Detta hemområde befinner sig fysiskt på vår Linux-server och är alltså *inte* det samma som ditt Windows-hemområde.
 - Nu borde programmet **Dolphin** starta. Detta är en motsvarighet till Explorern i Windows.
 - Börja med att skapa en ny fil och pröva att editera den och radera den, samt skapa en katalog och flytta din fil dit. Du kan t.ex. använda höger musknapp för att skapa filer och kataloger.

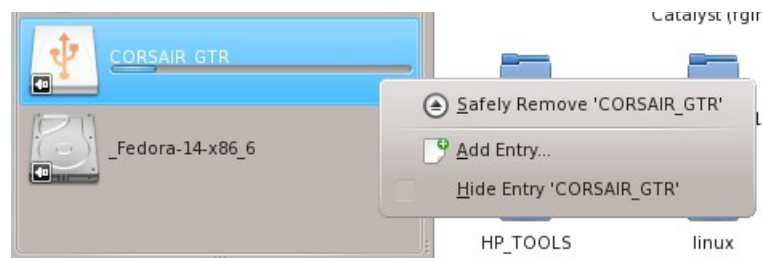
En sak som är bra att hålla i minnet när man använder Linux är att det görs skillnad på stora och små bokstäver. Det går t.ex. bra att skapa en fil som heter “Test” och en annan som heter “test” - i Windows skulle detta däremot tolkas som en och samma fil.

- Testa även att markera några filer, högerklicka och skapa en komprimerad zip-fil av dessa. Alla inlämningar i kursen Programmering 1 skall göras i form av zip-filer. Se figur 1.

Figur 1. Skapa ett zip-arkiv

- Utforska de olika ikonerna i vänstra kanten av **Dolphin**. Titta speciellt på **Root** där du kan ta en titt på den typiska strukturen för ett filsystem i Linux. Med “Root” avses toppen i kataloghierarkin; Root betecknas /, och detta tecken används också i kataloghierarkier för att separera olika kataloger. Detta är alltså en annan skillnad mellan Windows och Linux: Där man i Windows skulle använda “backslash”, \, används i Linux “forward slash”, /
- Användarkataloger ligger vanligen under **/home** (varje användare har sin egen katalog som inga andra vanliga användare har åtkomst till). Programvara för allmänt bruk ligger typiskt under **/usr** eller **/opt**. I **bin**-kataloger ligger körbara program (jämför Windows .exe filer). **sbin** innehåller också kommandon, men för att kunna köra dessa krävs att man har är inloggad som **root**, en administratörsanvändare som har obegränsade systemrättigheter.
- Om du ansluter en USB-sticka kommer denna att dyka upp som en underkatalog till **/media** – katalogen. En genväg till stickan visas också i vänstra kanten av **Dolphin** så länge den är ansluten. Kom ihåg att alltid välja “Safely remove” innan du drar ut stickan igen, antingen via **Dolphin** (se figur 2) eller via USB-ikonen i nedre högra kanten av skärmen.

Figur 2. Better safe than sorry

- Bekanta dig på egen hand med KDE:s menyer och se vilka program du kan hitta. Förutom dessa finns möjlighet att gratis ladda ner en stor mängd applikationer av allehanda slag från Arch Linux *repositories*. Detta är dock endast möjligt för administratörsanvändare.